

B Ö L Ü M

I

*'Evler'den birindeyim, dışarda kar yağıyor
Üstüme kar yağıyor. Kalbimin
Atışlarında eriyor kar*

.....

*'Evler'den birindeyim dışarda kar yağıyor
Aynada kar yağıyor parıltılarla
Abajuru yakıyorum: sarı kar*

Edip Cansever

Sigara dumanlarının oluşturduğu sis tabakasının arkasında, gözlerimin seçmekte zorlandığı çekyatlardan birine annem, diğerine babam oturmuş. Fosur fosur sigara içiyorlar. Sanki canlı değil de, ağızlarından duman püsküren, öfkeli bakışları odanın duvarlarına asılı kalmış birer ür-kütücü yontu ikisi de. Ben suçlu suçlu kapıda dikiliyor; küçücük de olsa bir gülümseme görme, hiç değilse göz göze gelebilme umuduyla, yüzlerini gözetleyip duruyorum. Çünkü, suratları bana...

Alıştım; çoğu kez hiç aldırmiyorum onların surat asmalarına. Ama bazen, böyle betonlaştıklarında, yüreğimin üstüne koskoca bir taş oturmuş gibi oluyor. Bazen de isyan duygularım kabarıyor, çıldıracak kadar öfkeleniyorum.

O gün de yataktan kalkar kalkmaz onların asık suratlarıyla karşılaşınca, yine yüreğimin üstüne koskoca bir taş oturmuş gibi oldu. Yine de, onları birazcık yumuşatırım umuduyla neşeli görünmeye çalışarak, "Günaydın!" dedim. "Amma da çok uyumuşum bugün."

Çekine çekine içeri girdim. Böyle gergin ortamlarda hep yaptığım gibi, kapının arka boşluğundaki kafesinde uyuklayıp duran kanaryanın yanına sığındım usulcacık. Kanaryaya yem veriyormuş gibi yapıp, gözucuyla izlemeye başladım olacakları.

Baktım, duruşlarında, oturuşlarında en ufak değişiklik yok, inatla sürdürüyorlar boş duvarlara bakmayı... İyice moralim bozuldu. İnatlarını kırmak, onları azıcık olsun yumuşatmak için, neşeli bir selam vermekten başka ne yapabileceğimi bilemediğimden, elim ayağıma dolaştı. Ufacık bir dengesizlik sonucu ayağımı çarptığım kuş kafesinin sehпасı, devrilmekle devrilmemek arasında gidip geldikten sonra, kanaryanın cıyıklamaları eşliğinde, dimdik doğruldu ayaklarının üstünde. Devrilmedi; ama üstündeki yem kutusu halıyı boyladı. Yemlerin yere saçılmasıyla birlikte gizli bir sevinç dalgası gelip geçti içimden. Ohh, nihayet bir kıpırtı oldu şu cenaze evinde, diyeyim dedim –ama, diyemedim.

"Neyse, ben kendi işime bakayım bari!" diye homurdandım.

Bunun, ikisinden birinin öfkesini taşıyacağını ve böy-

lece sinir bozucu sessizliğin sona ereceğini umuyordum. Ne gezer!.. Ağzlarını açmaya tövbeliler sanki. Ben de gidip mutfaktan şarjlı süpürgeyi getirdim. Onun insanı sağırlaştırıran sesi eşliğinde, halıya saçılan yemleri süpürerek, gündelik işime başladım.

Sabah sabah yaşanan bu tatsızlığın –annemle babam açısından– nedeni, kırk yılın başı geç kalkmam. Evet, geç kalktım, hem de çok geç; çünkü dün gece, Şakir Amca'nın pastanesinde yaşadığım bir olay takıldı kafama. O olayı düşündükçe, başımın belaya girmek üzere olduğu kuşkusunu gelip çörelendi beynime. Bu yüzden, ürettiğim korku dolu senaryolar zinciri uzadıkça uzadı. Karabasanlar kesti soluğumu. Uyuyabilirsen uyu! Uykusuzluktan yorgun düşen gözlerim kapanmaya başladığında gün ışıdıydı bile.

Oysa, gecenin başlangıcında her şey olağandı. Annem, her akşam olduğu gibi koltuğuna gömülmüş, ellerinin arasından kedi kuyruğu gibi sarkmış, sallanıp duran dantelini örüyordu çıtırdada çıtırdada. Ağabeyimle benim keyfimiz yerinde, karşılıklı birer çekyata yayılmış, dizinin başlamasını bekliyorduk merak ve heyecanla. Tam da Haberler sona ermiş, sevinçle arkamıza yaslanmıştık ki, dizinin jeneriğine karışan zil sesiyle birlikte, endişe ve kuşku dolu bakışlarımız buluştu.

"Babanız!" dedi annem. Elindeki danteli kucağına bırakıp, tetikte bir duruşa geçti.

Ağabeyim, "Allah Allah, kim acaba!" denmediği her kapı çalınışında yaptığı gibi, yine sağır sultan rolüne büründü. Doğruldu. Televizyonun sesini biraz daha yükseltti. Kolasından koca bir yudum alıp, böğürürcesine geçirdi. Dizlerini ve ayaklarını bitiştirerek derli toplu oturma duruşuna geçti, bakışlarını televizyona odakladı.

Bu arada zil, öfkeli zırlıtlarla üst üste çalıyor; anem, ne duruyorsun, der gibilerden, ısrarla –ağabeyimin değil– benim gözlerimin içine bakıyordu.

Annem ağabeyimi erkek olduğu için benden üstün görür. İşte bu yüzden, işlerin hepsini bana buyurur. Ağabeyim de alışmış tembelliğe, poposunu kolay kolay kaldırmaz yerinden. Zoruma gidiyor bu ayrımcılık... İçimden bir şey dürttü; “Ben de bozmayayım keyfimi,” dedim kendi kendime, “bakalım açan olacak mı kapıyı!” Yine de, diken üstündeyim; gözlerimi annemden kaçırdım, diziyi izliyor-muş gibi yapıyor, beklüyordum öylece...

“Kalksana kız!” diye bağırdı annem. “Zili duymuyor mu kulakların?”

“Bütün işler benim boynumun borcu sanki,” diye homurdanarak, öfkeyle fırladım yerimden. Gece lambasının saçtığı mor kızıl karışımı ışık altında korku tüneline andıran ince uzun koridoru patır kütür yürüyerek geçtim. Geç açtığım için babamdan azar işitme korkusuyla, ürkekçe aralayarak başımı uzatıp baktım kapıdan. Önce, hafiften bir rakı kokusu çavdı burnuma. Sonra, merdiven sahanlığının loş aydınlığı içine gömülü silüetiyle bir gölge gibi duran babamı seçtim. “Eyvah, yine sarhoş!” dedim içimden. “Bu akşam bela hazır.”

Babam kapıya doğru bir adım atıp, pervaza dayadı omuzunu. Ayaküstü bir şeyler konuşup sonra çekip gideverecekmiş gibi bir duruşu vardı. Yolunu yitirdiğini, yanlış kapıyı çaldıktan sonra anlayan bir yabancıнын şaşkın duruşuyla, kâh ağlayacak gibi büzüyor, kâh gülümseyecekmiş gibi kıvrıyor dudaklarını. Karşımda acıklı bir surat... Kırışmış saçları darmadağın. Yüzü solgun. Çukurlarında kan çanağına dönmüş gözleriyle bakıyor bana –bir yabancıya

bakar gibi. Acıklı suratıyla anlamsız anlamsız karşımda dikilen bu adama, yani babama, ne söyleyeceğimi bilemediğimden ben de sıkıntı ve huzursuzluk içinde dikilip duruyorum öylece.

Sonunda toparlandım. Babamın; sarhoşluğunda alabildiğine alınganlaştığını bildiğim için, sıkıntı ve huzursuzluğumu, yüzüme yerleştirdiğim gülümsemeye maskelemeye çalıştım. “Buyur, baba!” dedim.

Baktım, ayakkabılarının bağcıklarını çözmek üzere eğildi. Derin bir soluk aldım. O sarhoşken, yapay da olsa mutlu mesut görünmezseniz –Tatlı bir gülücük, mutlu bakışlar, yumuşak ve sevecen bir ses tonu... böyle şeyler işte!– kendisine tavra yaptığınız duygusuna kapılır. Bunu bahane ederek de, yapmadığını bırakmaz insana. Babamın bu huyunu iyi bildiğimden, eve böyle sarhoş geldiği zamanlar, her türlü olasılığı ince ince düşünmek zorunda kalırım.

Babam; televizyondan yayılan çılgınlık eşliğinde, mor kızıl karışımı ışıklar içinden süzülen bir hayalet gibi, sarsak sarsak birkaç adım atıp durdu. “Kesin lan şu sesi!” diye bağırarak bana döndü yönünü. Tepeden tırnağa süzdükten sonra, beni yeni tanımış da söyleyecek bir şey bulmuşçasına ciddileşti suratı: “Asuman... bana bir şşorba yap!” dedi.

En ezik ses tonumla, uysal bir kedi yavrusu gibi mırıldandım: “Peki, baba... Yemek de ister misin?”

Boş ver, gibisinden elini şöyle bir sallayıp, hayalet yürüyüşünü, üç dört adım ilerisindeki tuvaletin kapısına dek sürdürdü. Sırtını kapıya dayadı. Kaşlarını, gözlerinin üstüne düşürüp bir kez daha dikkatle süzdükten sonra, işaretparmağını bana doğrulttu. Bu kez, beni tanıdığından kesinlikle emin olduğunu kanıtlamak istercesine, “Asu-